

*Т.І. Коробчук, канд. екон. наук, доц.,
Луцький національний технічний університет*

СУТЬ ОЩАДНОЇ СТРАТЕГІЇ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

Заощадження населення набувають особливого значення в економічній науці, оскільки знаходяться на стику інтересів самих громадян, банків і держави. Тому для залучення заощаджень комерційним банкам необхідно грамотно розробляти ощадну стратегію, виходячи зі своїх індивідуальних особливостей. Ощадна стратегія комерційного банку – це заходи щодо залучення заощаджень, які повинні ґрунтуватись на всебічному дослідженні грошового ринку, місця і ролі банку на цьому ринку та пропозиції щодо просування нових банківських продуктів для його клієнтів.

Важливою складовою ощадної стратегії комерційного банку є процент по вкладах. У нашій країні ролі процента за вкладними операціями раніше приділялося другорядне значення. Монопольне становище Ощадбанку по залученню заощаджень населення, а також недосконала система видів вкладів не сприяли покращенню ощадної стратегії. У таких умовах саме процент часто виконував страхову функцію, а його стимулююча роль була вкрай низькою, тому не бралися до уваги інфляційний стан грошового обігу та соціальна структура населення. В ощадній політиці була відсутня науково обґрунтована диференціація умов залучення коштів у депозити.

Формування ринкових відносин в Україні, зміни у зв'язку з цим у банківській системі докорінно змінили характер проведення ощадної політики. Демоніполізація та децентралізація банківської системи сприяли розвитку банківської конкуренції і створенню фінансових ринків, зокрема ринку ощадних капіталів. Банки стали самостійно визначати рівень процентних ставок, враховуючи вплив цілого ряду факторів: співвідношення попиту і пропозиції на фінансових ринках, державне регулювання рівня процентних ставок, темпи інфляції, загальний рівень рентабельності господарства, конкуренцію в банківській сфері, прибутковість банку, термін і розмір наданих (залучених) коштів, ступінь ризику даної операції, платоспроможність клієнта, його характер, вид позички, тип банку, його розмір та ін. Між терміном надання (залучення) ресурсів і рівнем процентних ставок, а також між розміром надання (залучення) ресурсів банком існує пряма залежність: чим більший термін (розмір) ресурсів, тим вища процентна ставка. Однак слід відзначити, що така залежність притаманна лише пасивним операціям. Це пояснюється тим, що банки, намагаючись залучити клієнтів, створюють для них вигідні умови для вкладення коштів. За активними операціями розмір позички, як правило, не відбивається на рівні процентної ставки, але сума коштів, виплачуваних банком за встановленою ставкою, буде зростати із збільшенням розміру коштів, наданих у позичку. Стосовно терміну позички, то в умовах інфляції клієнти віддають перевагу короткостроковим позикам, рівень процентних ставок за якими значно

перевищує рівень ставок за довгостроковими. Це пояснюється причинами загального характеру: соціально-економічною і політичною нестабільністю, інфляційними процесами.

Ощадна стратегія є важливою складовою ощадної політики комерційного банку. За рахунок збільшення загального обсягу внесків і розширення кола вкладників юридичних і фізичних осіб можна поліпшити організацію ощадних операцій і систему стимулювання залучення внесків. Тому першочерговими практичними кроками у справі розробки ощадної стратегії комерційного банку мають стати: постійний моніторинг ринку заощаджень з метою оптимізації управління депозитним портфелем; детальне вивчення цільових ринків для забезпечення мінімізації депозитного ризику; індивідуальний підхід до різних груп клієнтів; розширення спектра депозитних послуг.

Коробчук, Т.І. Суть ощадної стратегії комерційного банку [Текст] / Т.І. Коробчук // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. тез доповідей XI Всеукраїнської науково-практичної конференції (30 - 31 жовтня 2008 р.): у 2-х т. – Суми: УАБС НБУ, 2008. – Т. 2.– С. 52-53.